

РЕШЕНИЕ

№ 19

гр. Варна, 19.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело
№ 20233000500533 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по подадена въззивна жалба от Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, гр. С. чрез адв. Т. Я. от АК-София, насочена срещу решение № 154/20.10.2023г., постановено по гр.д. № 164 по описа за 2023г. на Окръжен съд-Разград, **в частите му**, с които са присъдени обезщетения **за разликите над 20 000 лв. до по 125 000 лв.** за неимуществени вреди, претърпени от Г. П. Р. от гр. Ц. К. – лично и в качеството му на наследник на В. П. Р., както и за тези, които ще търпи цял живот, от настъпилата при ПТП на *г. смърт на сина им П. Г. Р., ведно със законната лихва върху присъдените суми, считано от 07.03.2022г. - датата на предявяване на претенцията от Г. П. Р. и считано от 20.11.2021г. – датата на предявяване на претенцията от В. П. Р., до окончателното изплащане на задълженията. Счита се, че решението в обжалваните му части (относно определения глобален размер на всяко от обезщетенията за разликите над 150 000 лв. до 180 000 лв. и относно отхвърленото възражение на ответника за съпричиняване на вредите от страна на пострадалия пешеходец) е неправилно, постановено при неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила по приложението на чл. 300 от ГПК, чл. 52 от ЗЗД и чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Сочи се, че съдът не е съобразил резултатите от

воденото срещу делинквента наказателно производство, незачитайки в рамките на гражданския процес установените от наказателния съд факти и обстоятелства относно механизма на ПТП, част от които са и поведението на пострадалия пешеходец. В тази връзка се поддържа, че с присъдата е било установено наличието на висока степен на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалото лице, което е било отчетено като смекчаващо отговорността на подсъдимия обстоятелство при определяне на неговото наказание. Съдът не е съобразил установеното по наказателното дело обстоятелство, част от механизма на ПТП, че пешеходецът е преминал през крайпътната преграда, отделяща пътното платно от локалния път, и е предприел косо пресичане, поради което е направил еднозначен извод за непредотвратимост на ПТП от страна на пешеходеца. Не е било съобразено становището на експерта в настоящото производство, че ПТП не би настъпило, в случай че пешеходецът не е предприел нерегламентирано пресичане на пътното платно извън населено място, в тъмната част на денонощието, в условията на гъста мъгла, неосветеност на мястото (гориста местност), облечен в тъмни дрехи. Именно това поведение на пострадалия е поставило в риск неговия живот, създавайки непредвидима и неочаквана за водача на МПС ситуация, довела до непредотвратимостта на ПТП и вредоносния резултат. И в тази връзка се поддържа, че е без значение дадената от ответника правна квалификация на нарушението на пострадалия – дали е нарушение на нормата на чл. 55, ал. 1 от ЗДвП или на тази по чл. 113 от ЗДвП, тъй като действията на пострадалия не следва задължително да са извършени виновно, а съпричиняване е налице, когато извършените действия стоят в причинна връзка с ПТП и последиците от същото. Така на практика са останали неприложени указанията, дадени с т. 7 от ППВС № 17/1963г. на ВС и това е довело до неправилна оценка на фактическите обстоятелства по делото, а оттам и до неправилния извод за неоснователност на възражението за съпричиняване на вредите от пешеходеца. Отделно от това се поддържа, че определените размери на обезщетенията за неимуществени вреди в полза на всеки от двамата родители от по 180 000 лв. се явяват завишени и несъответни на доказано претърпените по делото по вид и тежест вреди, както и на приетите в съдебната практика по сходни случаи. Претендира се отмяна на решението като се намалят обезщетенията от по 180 000 лв. на по 150 000 лв., а отделно от това – да се уважи възражението за съпричиняване на вредите от пострадалия и да се намалят присъдените обезщетения, вкл. и като се съобрази, че фактически са били изплатени суми от по 75 000 лв. на ищеца (преди предявяване на исковете – по 55 000 лв. и след постановяване на първоинстанционното решение – по 20 000 лв.) – лично и в качеството му на наследник на своята съпруга. Претендира се присъждането на разноски за двете инстанции съобразно изхода по спора.

В предвидения срок е депозиран отговор на въззивната жалба от насрещната страна Г. П. Р. чрез адв. Ж. Д. от АК-Х., с който същата е оспорена като неоснователна. Считат се за неотговарящи на обективната

действителност оплакванията, че съдът се е произнесъл, несъобразявайки се със събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, с изготвените по делото експертизи и свидетелски показания. Бланкетни и неоснователни се считат оплакванията за нарушения на материалния и процесуалния закон. Сочи се, че при определяне на обезщетенията са били отчетени характера и степента на претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в безвъзвратна промяна в живота на ищеца и неговата съпруга, която се е отразила на цялостното функциониране – семейството се е разрушило. Определените обезщетения съответстват на чл. 52 от ЗЗД като са взети предвид и възрастта на починалия към датата на ПТП – на * години, здрав мъж, в разцвета на силите си, в трудоспособна възраст, стандарта на живота в страната към момента на вредите, тежкия психически товар за ищеца и неговата съпруга, която е починала малко повече от 2 месеца след смъртта на сина си. Претендира се потвърждаване на решението в обжалваните части и присъждане на разноските за въззивната инстанция.

Решението не е обжалвано и е влязло в сила в частите му, с които са присъдени обезщетения от по 20 000 лв. за неимуществени вреди, претърпени от Г. П. Р. от гр. Ц. К. – лично и в качеството му на наследник на В. П. Р., ведно със законните лихви върху присъдените суми, считано от 07.03.2022г. - датата на предявяване на претенцията от Г. П. Р. и считано от 20.11.2021г. – датата на предявяване на претенцията от В. П. Р., до окончателното изплащане на задълженията.

В с.з. страните чрез процесуалните си представители поддържат становищата, изразени съответно във въззивната жалба и в нейния отговор.

За да се произнесе настоящият състав на съда приема следното от фактическа и правна страна:

Наведените в исковата молба твърдения от ищеца Г. Р. са били, че на *г. около 5:30 ч. на главен път Е-70, 42+000 км. в района на гр. Ц. К., общ. Р., водачът на т.а. марка „ДАФ“, с рег. № * М. К. К., турски гражданин, поради движение със скорост, несъобразена с пътните условия, навлязъл в лентата за насрещно движение и е блъснал движещия се по нея като пешеходец син на ищеца – П. Г. П.. При това ПТП е настъпила смъртта на пешеходеца. За описания товарен автомобил е била сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ от турското застрахователно дружество „А. S.“, валидна за периода от 28.02.21г. до 28.02.22г. С присъда № 8/27.05.22г. по НОХД № 94/22г. на ОС-Разград, водачът М. К. е бил признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК, за което му е било наложено съответно наказание. В резултат на смъртта на П. Г. П., който е бил на * години, в отлично здраве и трудоспособен, ищецът е претърпял и продължава да търпи болки и страдания. Такива е търпяла и майката на загиналия и съпруга на ищеца – В. П. Р., която не е успяла да приеме смъртта на сина си и е починала на *г. Ищецът е предявил на 07.03.22г. извънсъдебна претенция до ответното Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“,

гр. С. за заплащане на обезщетение за търпените от него неимуществени вреди. Такава извънсъдебна претенция против ответника е предявила и В. П. Р. на 20.11.21г. По заведената при ответника щета № BG-21-TR-00551 са били определени и изплатени на всеки от двамата родители обезщетения в размери от по 55 000 лв. Счита се, че справедливият размер на дължимите обезщетения за претърпените от ищеца и неговата съпруга неимуществени вреди от внезапната смърт на сина им, възлиза на по 180 000 лв. Поради това отправеното от ищеца искане е за осъждането на ответника да заплати обезщетения на него лично и в качеството му на наследник на съпругата си, в размери от по 125 000 лв., ведно със законните лихви от 07.03.22г. (за обезщетението на ищеца лично) и от 20.11.21г. (за обезщетението, което претендира като наследник на починалата си съпруга) до окончателното им изплащане.

С депозирания отговор на исковата молба ответникът Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, гр. С., е изразил становище, че не оспорва валидността на застрахователното правоотношение, възникнало по силата на застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, „Зелена карта“ за т.а. марка „ДАФ“, модел „2013“, с турски рег. № *, сключен с „А. С. Т.А.С.“, валидна към датата на ПТП *г.; не оспорва механизма на настъпване на ПТП, установен с влязлата в сила присъда по НОХД № 94/22г. на ОС-Разград; не оспорва предявяването на извънсъдебните претенции от ищеца и покойната вече негова съпруга за изплащане на обезщетения за претърпени неимуществени вреди; не оспорва, че им е изплатил обезщетения в размери от по 55 000 лв. Предприето е оспорване на допустимостта на иска на ищеца, предявен в качеството му на наследник на своята съпруга, предвид личния характер на упражненото субективно право и липсата на доказателства за изявена от наследодателката воля да получи обезщетение по съдебен ред, надхвърлящо по размер вече изплатеното ѝ извънсъдебно. Поддържа се, че изплатените обезщетения в размери от по 55 000 лв. справедливо възмездяват претърпените от двамата родители неимуществени вреди. Релевирано е възражение за съпричиняване на вредите от действията на пешеходеца, тъй като е предприел в тъмната част на денонощието и при гъста мъгла, нерегламентирано пресичане на високоскоростен път, евентуално – се е движил по пътното платно без светлоотразителна жилетка, с което е нарушил нормата на чл. 55, ал. 1 от ЗДВП и е поставил в невъзможност водачът на МПС да предотврати произшествието. Сочи се, че пешеходецът е могъл да не предприема рисковото пресичане на пътното платно, да го напусне или да избегне сблъсък с МПС. Поддържало се, че ответникът дължи законна лихва върху обезщетенията едва от момента на изтичане на законоустановения срок за произнасяне след предявена извънсъдебна претенция – на осн. чл. 512, ал. 1, вр. чл. 496, ал. 1 от КЗ.

С оглед релевираните от ищеца твърдения по фактите в исковата молба и отправените до съда искания за осъждане на Сдружение „Национално бюро

на българските автомобилни застрахователи“, гр. С. да му заплати на него лично и в качеството му на наследник на починалата му съпруга, обезщетения за претърпените от тях неимуществени вреди от настъпилата смърт на сина им от ПТП, причинено на *г. на главен път Е-70, 42+000 км. в района на гр. Ц. К., общ. Р. от виновното и противоправно поведение на водач, който е управлявал моторно превозно средство, което обичайно се намира в държава, чието национално бюро членува в Съвета на бюровете, и българското бюро е приело решение да ликвидира щетата, но увредените лица не са се съгласили с размера на изплатеното им обезщетение (предвид претендираните повисоки размери с извънсъдебните претенции – 220 000 лв. за майката на пострадалия и 200 000 лв. за бащата на пострадалия и фактически определените и изплатени), правната квалификация на исковете е по чл. 511, ал. 1, т. 2 от КЗ.

Предметът на въззивното производство е очертан от оплакванията в депозираната от ответника въззивна жалба и той се ограничава до разрешаването на два правни въпроса – относно справедливия размер на дължимите обезщетения за неимуществени вреди и относно основателността на възражението за съпричиняване на вредите от пострадалото лице. Поради това настоящият съд ще извърши анализ само на онази част от доказателствения материал, която е относима към разрешаването на тези два спорни въпроса.

От материалите по приобщеното НОХД № 94/22г. на ОС-Разград се установява, че с влязла в сила на 14.06.22г. присъда № 8, постановена на 27.05.22г. подсъдимият М. Д. К. (М. С. К.) от Р. Т. е признат за виновен в това, че на *г. на път I-2 (гр. Р.-гр. Разград), в землището на гр. Ц. К., при управление на МПС - т.а. марка „ДАФ“, модел „XF“ с рег. № *, като се движел с несъобразена с конкретните условия на видимост скорост и като навлязъл в лентата за насрещно движение, нарушил правилата за движение по пътищата: чл. 20, ал. 2 и чл. 16, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, в резултат на което, по непредпазливост, причинил смъртта на П. Г. П., р. на 20.04.1988г. от гр. Ц. К., поради което на осн. чл. 343, ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК му е наложено съответно наказание. В мотивите на наказателния съд е посочено, че е „налице и голяма доза съпричиняване на крайния престъпен резултат от пострадалия П., който при гъста мъгла е навлязъл в зоната на главния път, където е забранено за движение на пешеходци, и по този начин сам се е поставил в опасност“. Освен това, като смекчаващо вината обстоятелство при индивидуализиране на наказанието е прието „и голямата степен на съпричиняване от страна на пострадалия П.“.

Видно от представените с исквата молба копия на документи, озаглавени „претенция“, подадени от В. П. Р. и от Г. П. Р., адресирани до ответното сдружение, че същите в качеството си на родители на загиналия на *г. техен син П. Г. П., са претендирали изплащането на обезщетения за неимуществените си вреди съответно в размер на 220 000 лв. и 200 000 лв. След допълнително изискани доказателства по образуваната щета с № BG-21-

TR-00551, бюрото с писмо от 04.08.22г. е уведомило общия пълномощник на Р., че Управителният му съвет, отчитайки изключително високата степен на съпричиняване при настъпилото ПТП от страна на пешеходеца П., в размер на 50%, е решил да се изплатят обезщетения на всеки един от родителите в размери от по 55 000 лв. (в случай, че страната не подпише извънсъдебно споразумение с НББАЗ) и в размери от по 60 000 лв. (в случай, че страната подпише извънсъдебно споразумение с НББАЗ).

Видно от представеното от ищеца удостоверение за наследници, че междувременно на *г. неговата съпруга В. П. Р. е починала и той е неин единствен наследник, предвид смъртта на сина им, настъпила на *г.

Горното налага извода, че са налице предпоставките за допустимост на исковете, предвидени в чл. 511, ал. 3 от КЗ, тъй като всеки един от родителите е претендирал обезщетения, надхвърлящи по размер и настоящите претенции, които не са били удовлетворени от ответника.

В с.з. на 03.10.23г. първоинстанционният съд е приел за безспорно между страните, че ищецът е получил плащане от ответника по заявените извънсъдебни претенции в размер 2 x 55 000 лв.

От показанията на разпитаната като свидетел М. Д. - сестра на починалата съпруга на ищеца, които съдът преценява с оглед нормата на чл. 172 от ГПК, се установява, че П. е бил само на * дни, когато е бил осиновен от Р.. Цялото семейство и близки се радвали и П. е бил най-желаното дете. Той отраснал като много лъчезарно, умно и весело дете. Завършил висше образование по метрология в гр. В. Т. с отлична диплома и след това е започнал да плава на кораб към швейцарска фирма. Преди това 2 години е работил в различни компании. Бил много щастлив от това, че е бил добре приет в последната фирма и е очаквал стипендия, за да се квалифицира като капитан на кораб. На втория ден от получения отпуск обаче се случил нещастният инцидент. Свидетелката споделя, че сестра ѝ * години е очаквала дете и поради това осиновяването на П. е било изключително радостно събитие за всички от разширеното семейство, които „треперили над него“, защото го искали и защото дълго време са го чакали. Излага още, че свидетелката е посетила местопроизшествието и когато е отишла в дома на сестра си, я заварила неадекватна – последната не можела да повярва на станалото, изпаднала в ужас, непрекъснато плачела. Дълго време след това В. не вярвала, че синът ѝ е починал, представяла си, че е на кораба. Когато обаче започнала да осъзнава реалността, си задавала въпроса „защо да живее като няма смисъл и няма кой да остане след нея?“. Спряла да се храни и имунната ѝ система отслабнала. Това наложило болнично лечение, но след 2-3 дни, изпадайки в диабетна кома, В. починала. Преди смъртта на П. тя си е пиела лекарствата и всичко е било в норма. В деня на инцидента свидетелката заварила ищеца на мястото на произшествието, той пушел непрекъснато цигари и повтарял думите „свърши се, свърши се, няма го вече“. Опитвал се да се държи заради съпругата си, за която много се грижел, но когато и тя починала, той изпаднал в тежко състояние, отпаднал и това наложило

болничното му лечение. Сега вече бил друг човек. Понастоящем ищецът не е вече самостоятелен, нарушило се зрението му, получил и инсулт. Преди това семейството се събирало с приятели, било общително. След смъртта на П. семейството се разрушило и вече не съществува.

В показанията си свидетелят К., който от 1990г. е съсед на Р., сочи, че те са били едно почтено семейство. Родителите били учители, пенсионирали се и се ползвали с голямо уважение сред обществеността в гр. Ц. К.. Дватама родители възпитали едно прекрасно дете и го образовали. Свидателят е помагал на родителите за поддържането на интернет връзка със сина им по време на плаванията му. Споделя, че те много му се радвали. Свидателят е бил информиран за инцидента и веднага е отишъл на местопроизшествието, където заварил Г. Р. с покойния си син. В този момент той бил неадекватен, тъй като според свидетеля бил изпаднал в шок. След погребението нещата започнали да се променят коренно за двамата родители. Тъгата и скръбта са оставили своя отпечатък, тъй като г-жа Р.а трудно приела смъртта и това отключило диабет. Г. Р. се държал по-мъжки в тази ситуация, но и той психически рухнал, особено след смъртта на съпругата си. Свидателят и други приятели и близки започнали да се грижат за ищеца. Той спрял да се храни, въпреки че свидетелят с негово съгласие го е записал да получава храна от социалния патронаж в града. Синът на свидетеля е осигурявал лекарства за ищеца, тъй като последният също е развил диабет. Тогава синът на свидетеля е споделил на баща си, че доставяната на ищеца храна стои непокътната. Свидателят разказва и за случай, при който е бил помолен да отиде в дома на ищеца от неговата балдъза, тъй като той бил паднал и бил в безпомощно състояние. Пред свидетеля ищецът е споделял, че след смъртта на сина си животът му е приключил. Преди смъртта на сина си ищецът не е имал проблеми със зрението и е четял изключително много. Сега вече ищецът не вижда и не може да чете.

Относно размера на обезщетенията за неимуществени вреди.

Съдът изцяло кредитира показанията на двамата свидетели, тъй като същите са придобити в резултат на непосредствените им впечатления, те са вътрешно безпротиворечиви и взаимно допълващи се. От същите следва да се приеме за установено, че починалият вследствие на процесното ПТП на *г. П. Г. П., е бил единствено дете на ищеца Г. П. Р. и покойната му вече съпруга В. П. Р.. Същият е бил осиновен, когато е бил само на * дни и е донесъл изключителна радост на Р. и всички техни близки, тъй като семейството не е имало деца и е очаквало този миг * години. Родителите били учители и се ползвали с изключително уважение в обществото на гр. Ц. К.. Дватама положили много грижи и възпитали сина си, който израснал обичан и завършил висшето си образование. Той полагал труд на длъжност, която го удовлетворявала и била свързана с обещаващи перспективи за професионално развитие. През време на плаванията с кораба родителите поддържали непрекъсната връзка със сина си чрез електронните мрежи. Семейството било сплотено и живеело в хармония, членовете му взаимно се подкрепяли и имали

пълноценно общуване със социалното си обкръжение от приятели и близки. При настъпване на неочакваната, внезапна и ужасяваща смърт на П. П., който бил на * години, родителите му били съответно на * години баща му и на * години - майка му. Загиналият е бил не само обичан и обгрижван от родителите си, но и единствената тяхна физическа и морална опора, давал смисъла на живота им. След предизвиканата от пътното произшествие смърт на младия мъж, родителите му изпаднали в шок и не могли да приемат нелепостта на трагичния инцидент, отнел им най-свидното нещо в живота – първоначално майката се залъгвала, че той отсъства поради поредното плаване на кораб, но след пълното осъзнаване на случая – престанала да се храни и да се грижи за здравето си чрез приема на лекарства. Изпитвала силна мъка и заявявала, че няма смисъл да продължава да живее. Само след по-малко от 3 месеца след смъртта на сина си, тя починала в болнично заведение. Ищецът се опитвал да бъде в подкрепа на своята съпруга, но и неговото отчаяние и изпитвана болка били неутешими. Непосредствено след настъпване на произшествието той заявил, че всичко се свършило, защото синът му вече бил мъртъв. Когато останал съвсем сам след смъртта на съпругата си, той изцяло рухнал. Споделил пред свидетеля К., че животът му е приключил. Здравословното му състояние се влошило, намалил храненето си, не виждал добре и отключил заболявания, които налагали болнично лечение. След смъртта на сина си, семейството се разпаднало и обезсмислило съществуването на двамата родители.

Изхождайки от конкретиката на настоящия случай, от невъзможността да бъде преодоляна мъката по трагично загиналото единствено дете, изпитаният стрес, болки и страдания от загубата на перспектива за продължаване на живота, имайки предвид възрастта на двамата родители към момента на инцидента и икономическата обстановка в страната (среден паричен доход на домакинство за 2021г. по данни на НСИ е бил в размер на 16 015 лв., а средния паричен доход на едно лице за 2021г. е бил 7 657 лв.), съдът намира, че справедливите размери на обезщетенията следва са от по 180 000 лв. за всеки (23.5 средно годишни парични доходи на едно лице или 11.24 следно парични доходи на домакинство). Макар и несвършени, тези размери се явяват единствената възможна и справедлива компенсация за претърпените от ищеца и от неговата покойна вече съпруга неимуществени вреди. Поради това и оплакванията на въззивника, досежно неправилно определяне на глобалните обезщетения за неимуществени вреди се явяват неоснователни.

По възражението на ответника за съпричиняване на вредите от пострадалото лице.

Съобразно приетото в съдебната практика на ВКС (виж напр. Решение 46 от 19.05.2022г. по т. д. № [408/2021г.](#) на I т. о., Решение №7 от 09.03.2022г., гр. д. № [2000/2021г.](#) на III г. о., Решение №85 от 03.08 2016 г. по т. д. № [1047/2015 г.](#) на II т. о., Решение №127/29.10.2015 г. по т. д. № [1882/2014г.](#) на II т. о. и др.), влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за

гражданския съд относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца (по арг. от чл. 300 от ГПК), като всички останали факти, които имат отношение към гражданските последици от деянието, включително съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, подлежат на доказване от страната, която ги твърди с допустимите за това доказателства. Това произтича от принципа за непосредственост и равенство на страните в процеса, в който фактите за приноса на пострадалия следва да бъдат установени конкретно със съответните доказателствени средства в рамките на производството по разглеждане на предявения срещу застрахователя или срещу съответния процесуално легитимиран да отговаря за обезщетението субект. Поведението на пострадалия не е предмет на присъдата, освен ако съпричиняването представлява елемент от състава на престъплението и не е било предмет на изследване в наказателното производство по конкретното дело. Без значение е дали за съпричиняването са били събрани доказателства в хода на наказателното производство. Фактът на съпричиняване подлежи на самостоятелно доказване в гражданското производство и за него *гражданският съд не може да формира изводите си въз основа събраните в наказателното производство доказателства, нито въз основа интерпретацията им от наказателния съд в мотивите на присъдата* (виж в този смисъл Определение № 316 от 15.06.2018 г. на ВКС по т. д. № 640/2018 г., I т. о., ТК, в което е цитирана допълнително задължителна съдебна практика на ВКС).

Пред първоинстанционния съд по настоящото производство е изслушано заключението на комплексната СМЕ и АТЕ експертиза. Вещите лица са посочили, че местопроизшествието се намира на път I-2 (гр. Р., гр. В.) на около 500 м. преди табела за населено място „Ц. К.“. Налице е регулиране на движението чрез пътни знаци, като на 200 м. преди мястото на произшествието (посока към гр. Ц. К.) има три пътни знака: А15 (опасност от хлъзгане), пътен знак В26 (Забранено е движение със скорост, по-висока от означената) – 50 км./ч. и пътен знак Т14 (снежинка). Същите са поставени вдясно от пътя, в начало на мантинела и на изготвената скица (л. 67 на гърба от първоинстанционното дело) са обозначени като Ор. 1. Пътното платно е разделено на две пътни ленти с единична непрекъсната линия – М 1 (изглед на мястото е на фиг. 2 от заключението). Всяка от пътните ленти е с ширина от 3.75 метра. Въз основа на огледния протокол от досъдебното производство, вещите лица са посочили, че отдясно, в зоната на ПТП, на пътното платно има мантинела, затревена площ и гориста местност - има стръмен бряг с високи дървета (гора) и няма обекти, които да са в причинно-следствена връзка с посоката на движение на пострадалия пешеходец. Отляво на пътното платно има затревен банкет с широчина 2.5 метра и мантинела, която на места липсва или е огъната. В участък от около 50 метра /на разстояние от 85 м. до 135 м. след Ор.1/, вертикалните стълбчета на лявата мантинела са изкривени, а в участъка на ПТП от около 20 метра липсват хоризонталните елементи на

оградата. След мантинелата и затревената площ има изграден успореден на главния път второстепенен асфалтов път с ширина 6,50 метра. Пътният участък прави лек завой на ляво. Мястото на удара между товарния автомобил и пешеходеца е обозначено на скицата с „МУ“ и се намира на около 120 – 125 метра след ОР1 - по дължина на пътя и на около 2.90 – 3.10 метра вдясно от левия край на платното за движение /БЛ/ - по ширина на пътя. Ударът между влекача и пешеходеца е настъпил в средната част на пътя, в близост до разделителната линия, при движение по взаимно пресичащи се траектории, при сблъсък на предна челна лява част на кабината на влекача, в зоната на левия фар, с тялото на пешеходеца. Първоначалният удар е бил в лява задностранична повърхност на главата и горната част на гръдния кош на пешеходеца, с последващо отхвърляне на тялото му напред върху терена.

Експертите са посочили още, че на 02.11.2021 г, около 05:00 часа, на мястото на ПТП е имало гъста мъгла и видимостта е била силно намалена до 5 – 10 метра. Водачът на товарния автомобил се е движил с включени къси светлини и халогенни фарове в близост до разделителната линия, която заедно със задните светлини на движещият се пред него товарен автомобил, са служили за ориентир на водача. По същото време по успоредния локален път в посока към гр. Р. са се движели пострадалият пешеходец П. Г. П. и баща му Г. П. Р.. Навлизайки в гъстата мъгла, пешеходците се разделили и загубили връзка помежду си, като пострадалият П. П., следвайки левия край на локалния път, излязъл на пътното платно на главния път в участъка на липсващото звено от мантинелата. В момента, в който пешеходецът е излязъл на пътното платно и е бил силно дезориентиран в гъстата мъгла и ниската видимост, влекачът на товарния автомобил се е намирал на около 20-30 метра от него и е приближавал със скорост около 80 км/час. Вещите лица заключават, че при възникналата критична ситуация, метеорологичните условия (гъста мъгла и намалена видимост 5-10 метра), силно са повлияли върху времето за реакция на водача и разстоянието за спиране на товарния автомобил, което в конкретната ситуация е било 10 пъти по-голямо от безопасното и водачът се е движил с технически несъобразена скорост с разстоянието на видимост. Поради неправилния избор на скоростта на движение, в условията на намалена видимост, водачът на автомобила не е имал възможност да забележи пешеходеца и да реагира навреме.

Допълнили са още, че в зоната на ПТП не се намират обекти, които да мотивират пешеходеца да предприеме пресичане на платното за движение. Пешеходецът е бил силно дезориентиран в гъстата мъгла и ниската видимост, поради което е излязъл на платното за движение в обсега на товарния автомобил.

След съответните изчисления експертите са установили, че в зависимост от начина на пресичане на пътното платно от пешеходеца (перпендикулярно или косо), в началото на пресичането му, товарният автомобил е бил на разстояние: при перпендикулярно пресичане - от 36.66 до 63.87 метра, а при косо пресичане от 47.10 до 82.20 метра от мястото на

удара. Опасната зона за спиране при движението на автомобила с 80км/час, е 103.6 метра (надхвърляща и най-дългото разстояние до пешеходеца, независимо от начина на неговото пресичане). Видимостта пред водача е била до 10 метра. Пешеходецът е бил облечен с черно яке, без светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи, без никакво осветление. Местността е била гориста, без обозначения за пресичане на хора.

Поради изложеното експертите считат, че в конкретно създалата се ситуация водачът на товарния автомобил не е имал техническа възможност да забележи пешеходеца и да реагира своевременно, за да предотврати удара. В условията на силно намалена видимост (5-10 метра), ПТП е било предотвратимо само в случай, че водачът се е движил с технически съобразена скорост с разстоянието на видимост - до 14км/час.

От своя страна пешеходецът е имал възможност да забележи светлината от фаровете на приближаващият от дясната му страна автомобил на разстояние не по-вече от 20 метра. Същият обаче е бил дезориентиран в обстановката поради ниската видимост и е предприел пресичане на платното за движение без да се увери, че по него не се движат и приближават МПС. Пешеходецът е могъл да изчака в зелената площ и да не предприема пресичане на платното за движение, като по този начин би избегнал удара с товарния автомобил.

Според вещите лица първоначалният контакт на тялото на пострадалия с МПС е в задната повърхност на горната част на гръдния кош и лява задностранична плоскост на главата - на височина 172-180 см от ръста на пострадалия - 188см. Пешеходецът се е движил с гръб или леко косо гръбно спрямо МПС, а главата вероятно е била леко обърната наляво или по-изразеният удар е бил от лявата стана на главата и гърба.

Инициалният удар с товарния автомобил е с предната челна лява част на кабината на влекача в зоната на левия фар.

Констатираните при пострадалия травми от ПТП, обосновават движението на пешеходеца по платното да е било в посока движението на товарното МПС - с гръб или леко косо гръбно.

В с.з. вещите лица допълват, че това е републикански път, първи клас, който е извън населено място и не е скоростен път. В случая ограничението на скоростта до 50 км.ч. е при снеговалеж, а иначе разрешената скорост за този тип товарен автомобил е максимално 70 км./ч. за пътния участък. В случая обаче, предвид конкретните метеорологични условия, всяка скорост над 14 км.ч. води до невъзможност от спиране преди мястото на удара. Товарният автомобил обаче е бил навлязъл малко в лявата лента. Поради това – при всяка скорост по-висока от 14 км/ч., автомобилът ще пресече линията на съприкосновение. Ако пешеходецът продължи да се движи – винаги ще има съприкосновение с товарния автомобил, ако последният се движи със скорост по-висока от 14 км./ч. Ако пешеходецът е стоял на едно място и не се е движил, т.е. не е пресичал, а е стоял неподвижно, а в същото време автомобилът пък се е движил в своята лента – нямало да настъпи

съприкосновение. Пояснява се, че – ако водачът на товарния автомобил не е навлязъл в насрещната пътна лента, а се е движил само в своята – траекториите на автомобила и пешеходеца нямало да се пресекат.

Вещото лице автоексперт посочва още, че в конкретния случай, към момента, в който пешеходецът е предприел пресичането, не е могъл да възприеме товарния автомобил, нито пък при движение с установената скорост на автомобила – водачът е могъл да възприеме пешеходеца. При възприемането на автомобила от пешеходеца, когато разстоянието между тях е било 20 метра, пешеходецът не е имал никаква възможност за реакция, предвид установената скорост на движение на автомобила, тъй като 20 метра се изминават за не повече от 1 секунда – „няма време да премигнеш“, пояснява вещото лице в с.з..

Съдебният медик-експерт сочи, че констатираните увреждания по пострадалото лице, могат да се получат както ако пешеходецът е бил в неподвижно състояние, така и ако се е движил. Травмите сочат, че главата е била леко обърната наляво, което може да е реакция от възприемането на шума. В случая обаче „пресичането“ е условно употребена дума, тъй като по-скоро дезориентацията е водещият елемент в поведението на пешеходеца.

Въз основа на така даденото заключение, вкл. и съобразно поясненията на вещите лица, дадени в с.з., следва да се приеме, че движейки се по успоредния локален път, все още в тъмната част на денонощието и при гъста мъгла, пешеходецът е бил дезориентиран и е навлязъл на пътното платно за движение на автомобилите по републикански път. Това навлизане е било възможно благодарение на липсата на хоризонталните елементи на оградата в участъка на ПТП - от около 20 метра е била липсващата мантиanela. Очевидно това навлизане не е имало за цел пресичане на пътя, тъй като на отсрещната страна освен мантиanela има стръмен бряг с високи дървета (гора) и както сочат експертите - няма обекти, които да са в причинно-следствена връзка с посоката на движение на пострадалия пешеходец. Както допълват в с.з. експертите - по-скоро дезориентацията е водещият елемент в поведението на пешеходеца. Този извод се налага и при проследяване на евентуалната траектория на движение на пешеходеца, който е тръгнал да се връща в посоката, от която е дошъл. Същевременно обаче, при ограничение на скоростта от максимум 70 км./ч. и при силно намалената видимост, която съобразно нормата на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП е изисквала от водача на товарния автомобил да се движи със скорост не по-голяма от 14 км./ч., същият е управлявал автомобила със скорост от 80 км./ч. Освен това, мястото на удара е в лентата за насрещно движение, където се е намирал пешеходецът. Последният пък, именно поради гъстата мъгла, е могъл да възприеме движещото се МПС на разстояние от 20 м. Предвид скоростта, с която се е движил автомобила обаче, пешеходецът не е имал никаква възможност да реагира, тъй като времето до настъпването на удара е било около 1 секунда след момента на възприемането на приближаващото се МПС. Поради това е без никакво значение обстоятелството, че пешеходецът е бил облечен в тъмни

дрехи и без светлоотразителна жилетка, без значение, че се е озовал без причина на пътното платно от републиканския път, без значение е каква е била посоката му на движение по пътното платно или пък дали в момента на удара е бил неподвижен, защото при превишението на скоростта и поради навлизането в лентата за насрещно движение от автомобила – ударът е бил неизбежен. И обратно – дори и пешеходецът да е предприел пресичане на пътното платно без да има законови предпоставки за това, ако скоростта на товарния автомобил е била до 14 км./ч. (предвид намалената видимост) и ако същият не е навлязъл в лентата за насрещно движение, където се е намирал пешеходеца – ударът не би настъпил.

Поради изложеното съдът намира, че възражението за съпричиняване е неоснователно и не е налице хипотезата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, за да бъде намалявано определеното обезщетение.

Поради всичко гореизложено, решението в обжалваните му части следва да бъде потвърдено.

По разностките.

Съобразно отправеното от процесуалния представител на въззиваемата страна искане и представените доказателства за осъществена пред въззивната инстанция безплатна правна помощ при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв. (чл. 5, т. 1 от Наредба № 1 на ВАДвС), и на осн. чл. 38, ал. 2 от ГПК въззивникът следва да бъде осъден да заплати на адв. Ж. Д. сумата в размер на 13 050 лв. – минималният размер на адвокатското възнаграждение съобразно защитавания пред въззивната инстанция материален интерес.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 154/20.10.2023г., постановено по гр.д. № 164 по описа за 2023г. на Окръжен съд-Разград, **в частите му**, с които Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, гр. С. е осъдено да заплати на Г. П. Р., ЕГН ***** от гр. Ц. К., обл. Р. - лично и и в качеството му на наследник на съпругата си В. П. Р., поч. на *г., суми, представляващи **разликите над 20 000 лв. до по 125 000 лв. (суми от по 105 000 лв.)**, като обезщетения за неимуществени вреди, претърпени от Г. П. Р. и от неговата съпруга В. П. Р., от настъпилата при ПТП на *г. смърт на сина им П. Г. Р., ведно със законната лихва върху присъдените суми, считано от 07.03.2022г. - датата на предявяване на претенцията от Г. П. Р. и считано от 20.11.2021г. – датата на предявяване на претенцията от В. П. Р., до окончателното изплащане на задълженията.

ОСЪЖДА Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „*“, № *, ет. *, да заплати на адвокат Ж. Д. Д., адрес гр.В. Т., ул. „*“, № *, ет. * сумата **13 050лв. (тринадесет хиляди и петдесет лева)**, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАДв. – адвокатско възнаграждение за оказана безплатна адвокатска защита пред

въззивната инстанция.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщението до страните, при наличието на предпоставките за допускане на касационното обжалване съобразно чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____